

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

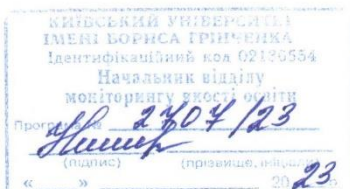
**ОДФС.02 ПЕДАГОГІКА: ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ
«ПЕДАГОГІКА ДОШКІЛЬНА»**

для студентів

спеціальності: 012 Дошкільна освіта

освітнього рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта

Київ – 2023

Розробник: Січкара А.Д., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Січкара А.Д., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від _____ 2023 р. № _____

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищого освіти 012.00. Дошкільна освіта _____ 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Олена ПОЛОВІНА.

Робочу програму перевірено _____ 2023 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. (Хоружа Л.Л.), «7» вересня 2023р., протокол №2
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №_____
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання					
	денна			заочна		
<i>Педагогіка</i>						
Вид дисципліни	обов'язкова					
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська мова			Українська мова		
Загальний обсяг кредитів/годин	12 / 360					
Курс	1		2			
Семестр	1	2	3			
Кількість змістових модулів з розподілом:						
Обсяг кредитів	12			12		
Обсяг годин, в тому числі:	360			360		
Аудиторні	168			48		
Модульний контроль	24			-		
Семестровий контроль		10	20			
Самостійна робота	138					
Форма семестрового контролю	залік	залік	Компл.екзамен	залік	залік	Компл.екзамен
<i>Змістовий модуль «Педагогіка дошкільна»</i>						
Курс	1			1		
Семестр	2			2		
Кількість змістових модулів з розподілом:						
Обсяг кредитів	4			4		
Обсяг годин, в тому числі:	120			120		
Аудиторні	56			16		
Модульний контроль	8			-		
Семестровий контроль	10			-		
Самостійна робота	46			104		
Форма семестрового контролю		залік	Компл.екзамен		залік	Компл.екзамен

2. Мета та завдання змістового модуля «Педагогіка: Педагогіка дошкільна»

Метою змістового модуля «Педагогіка дошкільна» інтегрованої навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування у майбутніх вихователів професійних компетентностей відповідно до нових професійних й освітніх стандартів («Вихователь закладу дошкільної освіти» (2021); Базовий компонент дошкільної освіти України» (2021); «Державний стандарт початкової освіти» (2018) щодо закономірностей, принципів, мети, завдань, змісту, організаційних форм, методів дошкільної освіти; організації та планування педагогічного процесу в ЗДО й забезпечення наступності дошкільної освіти і початкової школи в контексті завдань НУШ.

Завданням змістового модуля «Педагогіка: Педагогіка дошкільна» є формування у студентів загальних і спеціальних компетентностей:

Серед загальних компетентностей:

- **КЗ-3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **КЗ-5.** Здатність забезпечувати якість виконуваних робіт: планувати, складати прогнози та передбачати наслідки власної професійної та інноваційної діяльності.
- **КЗ-6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.

- **КЗ-7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **КЗ-8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Серед спеціальних компетентностей:

- **КС-1.** Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- **КС-2.** Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- **КС-3.** Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- **КС-4.** Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
- **КС-7.** Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

3. Програмні результати навчання

Відповідно до Освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта, змістовий модуль «Педагогіка: Педагогіка дошкільна» забезпечує оволодіння такими результатами навчання:

- **ПР-01.** Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
- **ПР-02.** Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
- **ПР-06.** Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
- **ПР-07.** Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку та складати прогнози щодо його ефективності.

4. Структура навчальної дисципліни Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
МОДУЛЬ 1. ДИТИНСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЯВИЩЕ							
Тема 1.1. Самоцінність дошкільного дитинства	6	2					4
Тема 1.2. Мета, завдання, цінності дошкільної освіти.	12	2	2	2	2		4
Тема 1.3. Особливості організації освіти дітей раннього віку	10	2	2	2			4
Модульний контроль 1	2						
Разом за модулем 1	30	6	4	4	2		12
МОДУЛЬ 2. ІГРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 2.1. Теорія гри	6	2					4
Тема 2.2. Творчі ігри та ігри з правилами	12	2	2	2	2		4
Тема 2.3. Дитяча іграшка в розвивальному середовищі ЗДО.	8	2			2		4
Модульний контроль 2	2						
Разом за модулем 2	28	6	2	2	4		12
МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗДО							
Тема 3.1. Зміст, методи, принципи організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти	10	2	2	2			4
Тема 3.2. Форми організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти	8	2			2		4
Тема 3.3. Планування педагогічного процесу у закладі дошкільної освіти	8	2		2			4
Модульний контроль 3	2						
Разом за модулем 3	28	6	2	4	2		12
МОДУЛЬ 4. НАСТУПНІСТЬ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ І ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ НУШ							
Тема 4.1. Наступність у змісті дошкільної та початкової освіти щодо реалізації перспектив розвитку дитини	7	2			2		3
Тема 4.2. Єдність підходів в організації освітнього процесу у ЗДО і початкової школи	7	2		2			3
Тема 4.3. Впровадження нових освітніх технологій з урахуванням принципу природовідповідності	8	2	2				4
Модульний контроль 4	2						
Разом за модулем 4	24	6	2	2	2		10
Підготовка до екзамену	10						
Разом:	120	24	10	12	10		46

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
МОДУЛЬ 1. ДОШКІЛЬНЕ ДИТИНСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЯВИЩЕ							
Тема 1.1. Самоцінність дошкільного дитинства	9	1					8
1.2 Мета, завдання, цінності дошкільної освіти.	9	1					8
Тема 1.3.Особливості організації освіти дітей раннього віку.	12		2				10
Разом за модулем 1	30	2	2				26
МОДУЛЬ 2. ІГРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 2.1. Теорія гри	10						10
Тема 2.2. Творчі ігри та ігри з правилами	12	2					10
Тема 2.3.Дитяча іграшка в розвивальному середовищі в ЗДО	8			2			6
Разом за модулем 2	30	2		2			26
МОДУЛЬ 3.ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗДО							
Тема 3.1.Зміст, методи, принципи організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти	13	1	2				10
Тема 3.2.Форми організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти	11	1					10
Тема 3.3.Планування педагогічного процесу в ЗДО	8			2			6
Разом за модулем 3	32	2	2	2			26
МОДУЛЬ 4. НАСТУПНІСТЬ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ І ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ НУШ							
Тема 4.1.Наступність у змісті дошкільної та початкової освіти щодо реалізації перспектив розвитку дитини.	12						10
Тема 4.2.Єдність підходів в організації освітнього процесу у закладах дошкільної освіти і початкової школи.	10						10
Тема 4.3. Впровадження нових освітніх технологій з урахуванням принципу природо відповідності.	8	2					6
Разом за модулем 4	28	2		2			26
Разом	120	8	4	4	-		104

На самостійне опрацювання винесено теми: «Теорія гри»; «Єдність підходів в організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти і початкової школи».

5. Програма навчальної дисципліни (змістового модуля «Педагогіка: Педагогіка дошкільна»)

МОДУЛЬ 1. ДИТИНСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЯВИЩЕ

Тема 1.1. Самоцінність дошкільного дитинства

Унікальність періоду дошкільного дитинства для особистісного становлення і розвитку. Вікова періодизація дошкільного дитинства. Діяльність, як фактор розвитку особистості дитини. Види діяльності дітей раннього і дошкільного віку, їх характеристика. Врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

***Ключові слова:** дитинство, дошкільне дитинство, вікова періодизація, розвиток, діяльність, вікові особливості, індивідуальні особливості,*

***Джерела:** основні (1, 2); додаткові (1,2); додаткові ресурси(3)*

Тема 1.2. Мета, завдання, цінності дошкільної освіти

Дошкільна освіта – невід’ємний складник, перший рівень у системі освіти. Мета, місія, візія, цінності дошкільної освіти, завдання дошкільної освіти в державних документах про освіту України (Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку (2020), Базовий компонент дошкільної освіти (2021), Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (2021)). Складові гармонійного розвитку особистості дитини раннього і дошкільного віку, їх характеристика. Базові якості особистості дошкільника, їх характеристика.

***Ключові слова:** мета дошкільної освіти, місія дошкільної освіти, візія дошкільної освіти, цінності дошкільної освіти, гармонійний розвиток, особистісна культура, базові якості особистості.*

***Джерела:** основні (1, 2); додаткові (1, 2,); додаткові ресурси(2, 10).*

Тема 1.3. Особливості організації освіти дітей раннього віку

Особливості розвитку дітей в період раннього дитинства. Завдання та педагогічні вимоги до організації освітнього процесу у групах дітей раннього віку. Організація перших днів перебування дитини в закладі дошкільної освіти, робота з батьками в цей період.

***Ключові слова:** ранній вік, фізичний розвиток, психічний розвиток, організація життєдіяльності, принцип поступовості, адаптаційний період.*

***Джерела:** основні (1); додаткові (2, 3); додаткові ресурси(10)*

МОДУЛЬ 2. ІГРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 2.1. Теорія гри

Походження гри в історії суспільства, її зв'язок з працею і мистецтвом. Аналіз зарубіжних і вітчизняних теорій гри та сучасних психолого-педагогічних досліджень. Різні підходи до класифікації ігор. Сучасна класифікація ігор (за Т. Піроженко). Гра – засіб всебічного розвитку дитини.

Ключові слова: гра, соціальний характер гри, теорія гри, класифікація ігор
Джерела: основні (1,2); додаткові (1, 2,); додаткові ресурси (1, 6)

Тема 2.2. Творчі ігри та ігри з правилами

Творчі ігри, їх особливості, види. Педагогічне керівництво творчими іграми дітей. Ігри з правилами, види. Дидактичні ігри та вправи, їх своєрідність, функції. Класифікація дидактичних ігор. Керівництва дидактичними іграми. Комп'ютерна гра як різновид дидактичної. Поняття про комп'ютерно-ігровий комплекс. Педагогічні, гігієнічні вимоги до обладнання комп'ютерно-ігрового середовища. Українські народні ігри, їх види. Ігри в укритті для дітей дошкільного віку.

Ключові слова: сюжетно-рольова гра, театралізована гра, дидактична гра, дидактична вправа, комп'ютерна гра, комп'ютерно-ігровий комплекс;

Джерела: основні (1, 2); додаткові (1, 2, 4); додаткові ресурси (1,5,6, 12).

Тема 2.3. Дитяча іграшка в розвивальному середовищі ЗДО

Іграшка – засіб розвитку гри. Виховна і освітня цінність іграшки. Історія іграшки як предмета мистецтва та засобу виховання. Види іграшок. Вимоги до іграшок. Українська народна іграшка, освітньо-виховне значення, види.

Принципи організації дієвого, дитиноцентрованого розвивального середовища в ЗДО. Компоненти, осередки, функціональне спрямування та орієнтовне наповнення розвивального середовища в ЗДО. Організація розвивального середовища в укритті ЗДО.

Ключові слова: іграшка, іграшка-матеріал, предметно-ігрове середовище, дитиноцентроване розвивальне середовище, осередки розвивального середовища.

Джерела: основні (1); додаткові (1, 2)

МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗДО

Тема 3.1. Зміст, методи, принципи організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти

Сутність, зміст, ключові компетентності дошкільної освіти. Інваріатний та варіативний складники Стандарту дошкільної освіти. Освітні напрями дошкільної освіти, їх характеристика.

Реалізація Базового компонента дошкільної освіти (2021) в чинних освітніх програмах.

Сутність освітнього процесу в умовах ЗДО. Принципи організації освітнього процесу у сфері дошкільної освіти. Організація освітнього процесу в умовах війни. Поняття та класифікація методів і прийомів організації освітнього процесу в ЗДО, їх характеристика. Оволодіння дошкільником особистим досвідом у різних видах діяльності як першооснова формування ключових компетентностей.

Ключові слова: дошкільна освіта, зміст дошкільної освіти, освітні напрями, метод, прийом, особистий досвід, компетентність.

Джерела: основні (1,2); додаткові (1,2); додаткові ресурси(1, 6).

Тема 3.2. Форми організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти

Поняття про форми організації освітнього процесу. Варіативність форм організованої освітньої діяльності. Сучасні форми організації освітньої діяльності в ЗДО, їх характеристика (спілкування в колі, освітня ситуація, освітня подорож, екскурсія, проєктування, дидактична гра, квест, геокешинг, заняття, колекціонування, експериментування, творча майстерня).

Ключові слова: освітній процес, освітня діяльність, форма організованої освітньої діяльності.

Джерела: основні (1, 2); додаткові (1, 2), додаткові ресурси(1, 6).

Тема 3.3. Планування педагогічного процесу ЗДО

Сутність, мета, принципи планування. Види і форми планування в закладі дошкільної освіти. Складові компоненти річного плану закладу дошкільної освіти, їх характеристика. Вимоги до річного плану. Планування освітньої роботи з дітьми вихователем закладу дошкільної освіти (зміст, види, форми).

Ключові слова: принципи планування, перспективне, поточне планування, річний план, календарно-тематичний план.

Джерела: основні (1); додаткові (1); додаткові ресурси(9;12).

МОДУЛЬ 4. НАСТУПНІСТЬ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ І ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ НУШ

Тема 4.1. Наступність у змісті дошкільної та початкової освіти щодо реалізації перспектив розвитку дитини

Дошкільна освіта як базисна ланка системи освіти. Узгодження та цільова єдність у розвитку дитини та формуванні її компетентностей на етапі дошкільної і початкової освіти (Базовий компонент дошкільної освіти, 2021, Державний стандарт початкової освіти, 2018) у контексті завдань Нової української школи. Характеристика змісту та основних компонентів готовності дітей до шкільного навчання. Соціально-психологічна адаптація дитини до школи.

Ключові слова: дошкільна освіта, початкова освіта, компетентність, нова українська школа, психофізіологічна готовність, особистісна готовність, інтелектуальна готовність.

Джерела: основні (1); додаткові (2); додаткові ресурси (2, 4, 8).

Тема 4.2.Єдність підходів в організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти і початкової школи

Впровадження в освітній процес закладу дошкільної освіти і початкової школи особистісно орієнтованого, діяльнісного, компетентісного, інтегрованого та соціокультурного підходів. Визнання самоцінності передшкільного та молодшого шкільного віку в розвитку особистості та збереженні дитячої субкультури як передумова її самореалізації в подальшому житті.

Ключові слова: особистісно орієнтований підхід, діяльнісний підхід, компетентісний підхід, інтегрований підхід, соціокультурний підхід, дитяча субкультура.

Джерела: основні (1); додаткові ресурси (1, 2, 4).

Тема 4.3. Впровадження нових освітніх технологій з урахуванням принципу природовідповідності

Сутність принципу природо відповідності. Сучасні освітні технології, їх характеристика. Інтерактивні технології як інноваційне педагогічне явище в освітньому процесі ЗДО та початкової школи. Проектні технології: сутність та особливості використання в освітньому процесі ЗДО та початкової школи. Використання ігрових технологій в адаптаційно-ігровому періоді (1-2 клас) початкової школи як запорука успішної адаптації дітей до шкільного навчання.

Ключові слова: освітні технології, адаптаційно-ігровий період, принцип природовідповідності.

Джерела: основні (1, 2); додаткові (2); додаткові ресурси(1, 4, 6, 7).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль2		Модуль3		Модуль4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10	2	20	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	11	1	11	2	22	1	11	1	11
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25

Разом	98	87	87	76
Максимальна кількість балів: 348				
Розрахунок коефіцієнта: 348:100 =3,48				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№	Опис завдання	Час для виконання	Критерії оцінювання
МОДУЛЬ 1. ДИТИНСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЯВИЩЕ			
1	Опрацювати Закон України «Про дошкільну освіту» (допр. вар. 2022), Концепцію освіти дітей раннього та дошкільного віку (2020). Базовий компонент дошкільної освіти України (2021). Виписати мету, завдання дошкільної освіти. Результати оформити в таблиці.	4 год	5б. – матеріал відібрано, чітко структуровано та подано в логічній послідовності, зроблено порівняльний аналіз. 4-3 б. – матеріал подано частково 1-2- роботу виконано формально
2	Скласти каталог наукових статей , книг (10) з проблеми формування у дітей пізнавальної активності. Зробити коротку анотацію.	4 год	5 б. – відібрані публікації та книги (9-10) відповідають проблематиці та актуальні в сучасному дошкільлі. Зроблено анотації. Дотримано вимоги до оформлення в каталогу. 4-3 б. Каталог включає 6-8 найменувань праць відповідно до проблеми. Мають місце анотації (до окремих праць). Вимоги до оформлення каталогу в цілому витримано. 1-2 б. – подано перелік праць (3-5) відповідно до заданої проблеми, анотації відсутні.
3	Виписати зміст культурно-гігієнічних навичок у дітей 3- го року життя за двома чинними освітніми програмами. Зробити порівняльний аналіз. Результати оформити в таблиці.	4 год	5 б. – таблиця складена на основі усвідомленого відбору матеріалу та логічного структурування з урахуванням класифікації культурно-гігієнічних навичок, зроблено порівняльний аналіз змістового наповнення в 2-х чинних програмах; 3-4 б. – таблиця включає структурований зміст всіх видів культурно-гігієнічних навичок за однією освітньою програмою. Відсутній порівняльний аналіз. 1-2 б. – роботу виконано формально. Подано зміст культурно-гігієнічних навичок за однією програмою.
Всього за модулем 1		12год	15 балів
МОДУЛЬ 2. ІГРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
1	Зробити порівняльний аналіз творчих ігор та ігор з правилами. За результатами дослідження написати міні-есе	4 год	Вимоги до написання міні-есе: друкований текст (14 кеглем, інтервалом – 1,5, до 30 рядків. Максимальна кількість балів за есе – 5 балів. <i>Критерії оцінювання:</i> - структурованість есе (вступ, основна частина, висновок) –1б.

			<ul style="list-style-type: none"> - виокремлення спільних і відмінних ознак творчих ігор та ігор з правилами – 2 б. - використання афоризмів, цитат– 1 б. - творчість, самостійність мислення – 1 б.
2	Скласти таблицю «Види дидактичних ігор». Матеріали оформити в таблиці	4 год	<p>5 б. – таблиця складена на основі усвідомленого відбору матеріалу та логічного структурування з урахуванням різних підходів до класифікації дидактичних ігор, подано їх змістову характеристику;</p> <p>3-4 б. – таблиця логічно структурована, включає перелік дидактичних ігор за 2-3 класифікаціями, відсутня їх змістова характеристика</p> <p>1-2 б. – таблиця включає перелік та характеристику дидактичних ігор за 1 класифікацією.</p>
3	Підготувати запитання для проведення інтерв'ю з дитьмистаршого дошкільного віку (3 запитання) та їх батьками (3 запитання) на тему: «Ігрові пріоритети сучасних дошкільників». Дослідження охопити 3 родини.	4 год	<p>5 б. – запитання для інтерв'ю структуровані, змістовні, зорієнтовані на категорію респондентів; передбачають логіку викладу матеріалу; спонукають до аналітичних узагальнень та суджень;</p> <p>3-4 б. – запитання для інтерв'ю структуровані, змістовні, однак є загальними і не в повній мірі зорієнтовані на категорію опитуваних.</p> <p>1-2 б. – у запитаннях для інтерв'ю порушена логіка; їх зміст не передбачає аналітичних суджень та узагальнень.</p>
Всього за модулем 2		12 год	15 балів
МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗДО			
1	Скласти глосарій основних категорій сучасних форм організації освітнього процесу в ЗДО. Аргументувати свій вибір з позиції актуальності	4 год	<p>5 б. – глосарій включає основні категорії сучасних форм організації освітнього процесу в ЗДО; аргументація відповідає сучасним освітнім тенденціям;</p> <p>3-4 б. – глосарій включає не менше 10 ключових категорій; відсутня аргументація;</p> <p>1-2 б. – глосарій включає менше 10 категорій; формальне виконання завдання.</p>
2	Опрацювати Базовий компонент дошкільної освіти України (2021). Виписати складові інваріантної та варіативної частин; розкрити зміст двох напрямів (за вибором студента). Результати оформити в таблиці	4 год	<p>5 б. – таблиця складена на основі усвідомленого відбору матеріалу та логічного структурування з урахуванням усіх складових інваріантної та варіативної частин, подано їх змістову характеристику;</p> <p>3-4 б. – таблиця включає перелік всіх складових інваріантної та варіативної частин відсутня систематизація матеріалу</p> <p>1-2 б. – таблиця включає характеристику окремих складових інваріантної та варіативної частин</p>
3	Скласти календарний план на першу половину дня (вікова група, форма планування за вибором студента)	4 год	<p>5 б. – у плані чітко простежується здатність студента добирати зміст (на основі однієї із чинних освітніх програм, рекомендованих МОН України) та обирати адекватні методи, форми, засоби для його забезпечення; дотримання принципів планування; врахування всіх структурних компонентів на кожному етапі життєдіяльності</p>

			3-4 б. – план роботи в цілому відповідає загальноприйнятим вимогам, містить незначні помилки. 1-2 – простежується володіння початковими навичками планування роботи з дітьми; мають місце грубі помилки
	Всього за модулем 3	12 год	15 балів
	МОДУЛЬ 4. НАСТУПНІСТЬ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ І ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ НУШ		
1.	Опрацювати Державний стандарт початкової освіти (2018). Виписати для кожної освітньої галузі мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому (результати оформити в таблицю).	3 год.	5 б. – таблиця складена на основі усвідомленого відбору матеріалу та логічного структурування з урахуванням усіх освітніх галузей; 3-4 б. – таблиця включає перелік всіх освітніх галузей, відсутня чіткість у характеристиці загальних результатів навчання здобувачів освіти; 1-2 б. – таблиця включає характеристику окремих освітніх галузей, відсутня логіка подачі інформації.
2	Охарактеризувати осередки освітнього середовища в закладі дошкільної освіти та в 1-му класі Нової української школи..	3 год	5 б. – подано детальний опис усіх осередків освітнього простору в ЗДО та в 1 класі початкової школи; аргументація щодо їх доцільності вибудована на основі теоретичних знань щодо психо-фізіологічних особливостей дітей дошк. віку та учнів 1 класу 3-4 – перераховано всі рекомендовані осередки освітнього простору; має місце спроба аргументації їх доцільності; 1-2 – схарактеризовано окремі осередки; аргументація відсутня.
3	Написати есе на тему: «Переваги інтегрованого підходу в організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та початковій школі».	4 год	5 б. – чіткість, лаконічність; відповідність вимогам, що ставляться до робіт такого виду; присутня власна думка; 3-4 б. – чіткість, лаконічність; відповідність вимогам, що ставляться до робіт такого виду; містить незначний відсоток запозиченого тексту. 1-2 – загальне ставлення до проблеми зрозуміле; багато запозиченого тексту
	Всього за модулем 4	10 год.	15 балів
	Разом (1, 2, 3, 4 модулі)	46 год	60 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт, кожна з яких відповідає завданням окремого змістового модулю. Модульна контрольна робота здійснюється шляхом контрольного тестування (25 тестових завдань). Кожне правильно виконане завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за виконання модульної контрольної роботи, – 25.

Підсумкова кількість балів мак – 25	Критерії оцінювання
23 – 25	Відмінний рівень знань у межах обов'язкового

	матеріалу з можливими незначними недоліками.
20 – 22	Високий рівень знань у межах обов'язкового матеріалу без грубих помилок.
18 – 19	Достатній рівень знань з незначною кількістю помилок.
16 – 17	Посередній рівень знань із значною кількістю недоліків.
13 – 15	Мінімально можливий допустимий рівень знань.
0 – 12	Низький рівень знань, необхідне доопрацювання навчального матеріалу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Другий семестр – залік. Проводиться за трансферно-рейтинговою системою набору балів під час вивчення змістового модуля «Педагогіка: Педагогіка дошкільна». Розрахунок балів подано у таблиці 6.1. Накопичені бали студент може відслідкувати у журналі оцінок.

Третій семестр – комплексний екзамен з інтегрованої навчальної дисципліни «Педагогіка», що включає тестові завдання з трьох змістових модулів, а саме: «Педагогіка: Дошкільна педагогіка», «Педагогіка: Інклюзивна освіта», «Педагогіка: Педагогічне партнерство».

Форма проведення: тестування в ЕНК.

Тривалість проведення: 2 години.

Оцінка від 0 до 40.

Виконання тестових завдань: один бал за кожне правильно виконане завдання.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) із незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, із можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка: Педагогіка дошкільна»

Разом 120 год: лекції – 24 год., семінарські заняття – 10 год., практичні заняття – 12 год. лабор. заняття – 10 год., мод. контроль – 8 год.
самостійна робота – 46 год., підготовка до екзамену – 10 год. **Всього: 348 балів**

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4		
Назва модуля	Дитинство як соціально-педагогічне явище			Ігри дітей дошкільного віку			Організація освітнього процесу в ЗДО			Наступність між дошкільною і початковою ланками освіти в контексті завдань НУШ		
Кіл. балів за модуль	98 балів			87 балів			87 балів			76 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Самоцінність дошкільного дитинства 1 б.	Мета, завдання, цінності дошкільної освіти 1 б	Особливості організації освіти дітей раннього віку 1 б.	Теорія гри 1 б.	Творчі ігри та ігри з правилами 1 б.	Дитяча іграшка в розвивальному середовищі ЗДО 1 б.	Зміст, методи, принципи організації освітнього процесу у ЗДО 1б.	Форми організації освітнього процесу у ЗДО 1 б.	.Планування педагогічного процесу у ЗДО 1.б	Наступн.у змісті дошк. та поч.освіти щодо реалізації перспектив розвитку дитини 1 б.	Єдність підх. в орган освітн. проц. у ЗДО і початк. школі 1 б	Впровадження нових освітніх технологій з урахуванням принципу природовідповідності 1 б.
Теми семінар. занять		Форм. основ базової культури особистості дошкіль. 11 б.	Розвиток і виховання дітей 3-го року життя. 11 б.		Дидактична гра в освітньому процесі ЗДО 11 б.		Орган. освіт. проц. ЗДО на засадах компетентнісного, діяльн.існого , особистісно-оріент. підходів 11 б.					Проектна діяльність дітей дошкільного віку та учнів 1 класу початкової школи 11 б.
Теми практ. занять		Форми орган. господарськ о-побутової діяльності 11 б.	Організація життєдіяльності дітей 2-го р. життя 11 б.		Педагогічне керівн. сюжет.-роль. грою дошкільників 11б		Впров. в практ суч. дошкіль. Базового комп. дошк. освіти 11 б		Планування вихователем освітн. процесу ЗДО 11 б.		Організація розвивального середовища в ЗДО і в 1 класі початкової школи 11 б.	
Теми лабор. занять		Моральний розвиток дітей дошкільного віку 11 б.			Соціально-культурний характер сюжет.-рольової гри 11б	Укр. народна іграш. в осв. просторі ЗДО 11 б.		Сучасні форми організації освітньої діяльності в ЗДО 11 б.		Складові компоненти готовності дитини до шкільного навчання 11 б..		
Сам. роб.	15 балів			15 балів			15 балів			15 балів		
Поточ. контр.	Модульна контрольна робота 1 (25балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Підсумк. контр.	ПМК (2 семестр); екзамен (3 семестр)											

8. Орієнтовні питання до екзамену.

1. Базові якості особистості дошкільника, їх сутність.
2. Цінності дошкільної освіти.
3. Вікова періодизація дошкільного дитинства (різні підходи).
4. Вікові та індивідуальні особливості дітей дошкільного віку
5. Фактори розвитку особистості, їх сутність.
6. Провідні види діяльності на різних етапах дошкільного дитинства.
7. Особливості періоду раннього дитинства.
8. Завдання розвитку і виховання дітей перших 3-х років життя.
9. Організація перших днів перебування дитини в закладі дошкільної освіти, робота з батьками в цей період.
10. Творчі ігри, їх особливості, види.
11. Творчі сюжетно-рольові ігри, їх своєрідність.
12. Особливості організації та керівництва сюжетно-рольовими іграми дітей в різних вікових групах.
13. Театралізовані ігри, їх особливості. Види театралізованих ігор.
14. Педагогічне керівництво театралізованими іграми.
15. Будівельно-конструкційні ігри, їх своєрідність .
16. Дидактичні ігри, їх своєрідність Класифікація дидактичних ігор.
17. Особливості організації та керівництва дидактичними іграми в різних вікових групах.
18. Комп'ютерна гра, її особливості.
19. Педагогічні, гігієнічні вимоги до обладнання комп'ютерно-ігрового комплексу.
20. Іграшка – засіб розвитку гри. Види іграшок. Вимоги до іграшок.
21. Українська народна іграшка, освітньо-виховне значення, види.
22. Компоненти розвивального предметно-ігрового середовища в ЗДО.
23. Сутність поняття «освітній процес» у закладі дошкільної освіти.
24. Принципи організації освітнього процесу в ЗДО, їх сутність.
25. Ключові компетентності дошкільної освіти.
26. Поняття про методи організації освітнього процесу в ЗДО, їх класифікація.
27. Проектна діяльність як форма набуття особистого досвіду дошкільників
28. Заняття як одна із форм організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Різні підходи до класифікації занять
29. Сучасні форми організації освітнього процесу в ЗДО, їх сутність.
30. Сутність, мета, принципи планування в закладі дошкільної освіти.
31. Види і форми планування в закладі дошкільної освіти.
32. Інтерактивні технології як інноваційне педагогічне явище в освітньому процесі ЗДО та початкової школи.
33. Ігрові технології в адаптаційно-ігровому періоді початкової школи.
34. Інтегрований підхід до організації освітнього процесу. Сутність та доцільність впровадження в закладі дошкільної освіти.

35. Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу. Сутність та доцільність впровадження в закладі дошкільної освіти
36. Складові готовності дітей до навчання в школі.
37. Мотиваційна готовність дошкільника до навчання в школі.
38. Соціально-психологічна адаптація дитини до школи.

9. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : Підручник. 4-те вид., перероблене. Київ : ВЦ «Академія», 2018. 408 с. (Альма-матер).
2. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості використання / Упоряд.: О.Г.Косенчук, І.М.Новик, О.А.Венгловська, Л.В.Куземко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.

Додаткова:

1. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертутіна [та ін.]; наук. ред.. Г.В. Беленька; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ: Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 440 с.
2. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина»/наук. ред. Г.В.Беленька, О.А.Половіна, І.В.Кондратець. К.: ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021. 568 с.
3. Рогальська Н.В. Педагогіка дітей раннього віку : навч.-методич. посіб. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 150 с.
4. Скарбничка ігор і віршованої мозаїки для дітей раннього та дошкільного віку:навч.-метод. посібник / Упоряд. Г.І. Іванюк [та ін.]; за заг. ред. Г.І.Іванюк. К. : Сім кольорів, 2009. 240 с. Бібліогр.: с. 235-237

Додаткові ресурси:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України. URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf(дата звернення 24.01.2023).
2. Державний стандарт початкової освіти / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. URL : <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/Державний%20стандарт%20початкової%20освіти.pdf> (дата звернення 24.01.2023).
3. Закон України «Про дошкільну освіту (редакція від 01.01.2023).URL:<https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/2628-14>(дата звернення 20.01.2023).
4. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja; za zag. red. N. M. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. Розділ 4. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>(дата звернення 20.01.2023).

5. Дрессер О. Комп'ютер та діти: користь чи шкода URL: <http://zakinppo.org.ua/bezpeka-zhitt-dijalnosti/1442-kompjuter-ta-diti-korist-chi-shkoda> (дата звернення 24.01.2023).
6. Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти (17.03.2021). URL: <https://uied.org.ua/metodichni-rekomendaczi%D1%97-do-bazovogo-komponenta-doshkilno%D1%97-osviti/> (дата звернення 18.01.2023).
7. Інтерактивні методи навчання. URL: <http://planetadetstva.net/vospitatelam/pedsovet/interaktivni-metodi-v-praktici-doshkilno%D1%97-osviti.html> (дата звернення 24.01.2023).
8. Корекційно-розвивальна програма формування мотиваційної готовності дітей до навчання в школі. URL: <http://psylist.net/pedagogika/00238.htm>. (дата звернення 24.01.2023).
9. Планування закладу дошкільної освіти на рік. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9 – 344 від 07.07.2021. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/planuvannya-roboti-zakladu-doshkilnoyi-osviti-na-rik> (дата звернення 10.01.2023).
10. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку . Національна академія педагогічних наук України (2020). URL: http://tvogovt.zp.ua/sites/default/files/konceptiya_osvity_ditey_rannogo_ta_doshkilnogo_viku_vid_09_0 (дата звернення 20.01.2023).
11. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» (2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення 20.01.2023).
12. Про окремі питання діяльності закладу дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/8504-22 від 27.07.2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20222023-navchalnomu-roci> (дата звернення 22.01.2023).